

Eduskunnan vastaus EV 163/2021 vp – HE 140/2021 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta (HE 140/2021 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StVM 29/2021 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

terveydensuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan terveydensuojelulain (763/1994) 57 §, sellaisena kuin se on laeissa 720/2005 ja 285/2006,
muutetaan 13, 50, 50 a ja 56 §,
sellaisina kuin ne ovat, 13 § laissa 942/2016, 50 § laeissa 129/2009, 553/2014, 1237/2014 ja 860/2018, 50 a § laissa 129/2009 ja 56 § laissa 1042/2015, sekä
lisätään lakiin uusi 50 b § sekä liite seuraavasti:

13 §

Ilmoitusvelvollisuus

Toiminnanharjoittajan on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista kirjallinen ilmoitus kunnan terveydensuojeluviranomaiselle liitteessä lueteltujen toimipaikkojen tai toimintojen käyttöönotosta.

Lisäksi ilmoitus on tehtävä 1 momentissa tarkoitettun toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Toiminnan päättymisestä on ilmoitettava kirjallisesti kunnan terveydensuojeluviranomaiselle. Uuden toiminnanharjoittajan on ilmoitettava toiminnanharjoittajan vaihtumisesta kunnan terveydensuojeluviranomaiselle. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos toiminta edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa.

Eduskunnan vastaus EV 163/2021 vp

Ilmoituksessa on annettava toiminnanharjoittajaa ja toimintaa koskevat sekä toimintaan liittyvien terveyshaittojen arviointia varten tarpeelliset tiedot. Tarkemmat säännökset ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

11 luku

Tutkimuslaboratoriot ja maksut

50 §

Valvonnan perusmaksu

Kunta perii vuosittain 150 euron suuruisen valvonnan perusmaksun liitteessä luetellun toimipaikan tai toiminnon toiminnanharjoittajalta.

Jos toiminnanharjoittajan yhdessä toimipaikassa harjoittama toiminta sisältää useita 1 momentissa tarkoitettuja toimintoja, valvonnan perusmaksu peritään vuosittain vain yhden kerran.

Valvonnan perusmaksu peritään kalenterivuoden alussa. Valvontakohteelta, jonka toiminnan aloittamisesta tehdään ilmoitus kesken kalenterivuoden, ei peritä valvonnan perusmaksua kyseiseltä kalenterivuodelta. Jos toiminnanharjoittaja tekee kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ilmoituksen toiminnan lopettamisesta, valvonnan perusmaksun periminen päättyy seuraavan kalenterivuoden alusta.

50 a §

Terveydensuojeluvälvonnasta perittävät muut maksut

Kunta perii hyväksymänsä taksan mukaisen maksun:

1) 13 ja 18 a §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten käsittelystä, 18 §:ssä tarkoitetun hyväksymistä koskevan hakemuksen käsittelystä sekä mainituissa pykälissä tarkoitettuihin toimintoihin kohdistuvista 6 §:ssä tarkoitettuun kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvistä tarkastuksista ja asiakirjatarkastuksista; toiminnan keskeyttämistä ja päättymistä koskevien ilmoitusten käsittely on kuitenkin maksutonta;

2) 13 §:n nojalla tehtyjen ilmoitusten ja 18 §:n nojalla tehdyn hakemuksen perusteella annettujen määräysten valvonnasta;

3) 1 kohdassa tarkoitettuihin toimintoihin kohdistuvista mittauksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka liittyvät terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen;

4) 20 §:n mukaisen riskinarvioinnin hyväksymisestä sekä talousveden laadun valvonnasta ja tarkkailusta;

5) 29 §:n mukaisesta uimaveden laadun valvonnasta;

6) 6 §:n 4 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta ja todistuksen myöntämisestä;

7) säteilylain 173 §:ssä tarkoitettua solariumlaitteen tarkastuksesta.

Kunnalla on lisäksi oikeus periä hyväksymänsä taksan mukainen maksu:

1) sellaisesta asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritetusta tarkastuksesta, asiakirjatarkastuksesta, mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä, joka liittyy 26 §:ssä tarkoi-

Eduskunnan vastaus EV 163/2021 vp

tettujen terveyshaittojen selvittämiseen tai niiden poistamisen varmistamiseen, kiinteistön omistajalta tai haltijalta taikka muulta, jonka vastuulla terveyshaitta 27 §:n nojalla on; viranomaisen ensimmäinen tarkastus asunnon terveyshaittaepäilyn selvittämiseksi ja siihen liittyvä jatkotutkimustarpeen määrittely on kuitenkin maksuton;

2) kaivon omistajalta talousvesitutkimuksista silloin, kun kysymys ei ole talousvettä toimittavasta laitoksesta;

3) ympäristönsuojelulain 17 luvun säännösten nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaan liittyvistä tarkastuksista;

4) ruumiiden kuljettamisesta tehdyssä sopimuksessa (SopS 13/1989) tarkoitettuihin ruumiin siirtoihin liittyvistä toimenpiteistä sekä 43 §:n nojalla annetun asetuksen mukaisesta valvontakäynnistä tai tarkastuksesta;

5) muusta kuin tämän momentin 1—4 kohdassa tarkoitettua tarkastuksesta ja asiakirjatarkastuksesta sekä mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä, joka liittyy terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen.

Kunnan tulee määrätä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut maksut siten, että niiden suuruus vastaa enintään toimenpiteestä aiheutuneita kustannuksia. Kunnan teettäessä tutkimuksia tai selvityksiä ulkopuolisella asiantuntijalla tai laboratorioissa kustannukset peritään asiakkaalta enintään todellisten kustannusten mukaisina.

Valtio korvaa kunnille aiheutuneet kustannukset sellaisista Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston kuntien toimeenpantavaksi ohjaamista tarkastuksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka tässä laissa säädetään viraston tehtäviksi tai jotka liittyvät säästö- tai viraston ohjeiden valmisteluun.

Tämän lain mukaisten valtion suoritteiden maksullisuuden ja maksujen määrän perusteista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992).

50 b §

Maksujen perintä ilman tuomiota tai päätöstä sekä viivästyskorko

Tässä laissa tarkoitettut maksut ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perinnästä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

Jos toimenpiteestä määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, viivästyneelle määrälle saadaan periä vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaan. Eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan toimenpiteen suorittamisesta. Viivästyskoron sijasta viranomaisen voi periä viiden euron suuruisen viivästysmaksun, jos viivästyskoron määrä jää tätä pienemmäksi.

Jos maksu palautetaan maksuunpanon oikaisun tai muutoksenhaun johdosta, palautettavalle maksulle maksetaan veronkantolain (11/2018) 37 §:ssä säädetty hyvityskorko maksupäivästä takaisinmaksupäivään.

56 §

Muutoksenhaku

Laboratorion hyväksymistä koskevaan 49 a §:ssä tarkoitettuun päätökseen, sertifioijan 49 d §:n 2 ja 4 momentin nojalla tekemään päätökseen, kunnan viranhaltijan päätökseen sekä

Eduskunnan vastaus EV 163/2021 vp

50 a §:ssä tarkoitettuun maksuun saa vaatia oikaisua. Sertifioijan päätöksestä oikaisuvaatimus tehdään sosiaali- ja terveysministeriölle. Kunnan viranhaltijan päätöksestä oikaisuvaatimus tehdään kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja se on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Edellä 50 §:ssä tarkoitettuun valvonnan perusmaksuun saa vaatia oikaisua kunnalta, jos:

- 1) perusmaksu on peritty aiheettomasti;
- 2) perusmaksu on maksuvelvollisen sitä aiheuttamatta jäänyt määräämättä.

Oikaisuvaatimus voidaan 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa asiassa tehdä kolmen vuoden kuluessa maksun määräämisestä seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin viimeistään 60 päivän kuluttua päätöksen tiedoksisaannista, ja 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolloin maksu olisi pitänyt määrätä.

Oikaisuvaatimukseen sovelletaan, mitä hallintolain 7 a luvussa säädetään.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään, sovelletaan myös muutoksenhaussa kunnallisen viranomaisen päätökseen.

Muutoksenhaussa 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kunnan valvontasuunnitelmaan, 51 §:n 3 momentissa tarkoitettuun terveydensuojelujärjestykseen ja 50 a §:n 3 momentissa tarkoitettuja taksoja koskeviin päätöksiin sovelletaan kuitenkin, mitä kuntalaissa (410/2015) säädetään.

Edellä 6 §:n 2 momentissa sekä 27, 51 ja 52 §:ssä tarkoitettu päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhausta valtion viranomaisen määräämään maksuun säädetään valtion maksuperustelaissa.

Muutoksenhaussa uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämisen ja keskeyttämisen asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevaan päätöksen sovelletaan kuitenkin uhkasakkolakia.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Eduskunnan vastaus EV 163/2021 vp

Liite

VELVOLLISUUS ILMOITTAÄ TOIMIPAIKAN KÄYTTÖÖNOTOSTA TAI TOIMINNON ALOITTAMISESTA SEKÄ VELVOLLISUUS SUORITTAÄ VALVONNAN PERUSMAKSU

Toimipaikka tai toiminto	Velvollisuus ilmoittaa toimipaikan käyttöön- otosta tai toiminnon aloittamisesta 13 §:n nojalla	Velvollisuus suorittaa valvonnan perus- maksu 50 §:n nojalla
1) majoitustoimintaan tarkoitettu tila		
Hotelli, hostelli (retkeilymaja, retkeilyhotelli, kesä- hotelli ja muut vastaavat), huoneistohotelli, motelli ja matkustajakoti	Kyllä	Kyllä
Lomakeskuksen ja leirintäalueen majoitushuoneisto	Kyllä	Kyllä
Majoituskasarmi	Kyllä	Kyllä
Majoittumiseen tarjottu kalustettu huoneisto, loma- asunto tai tila (aamiaismajoitus siihen tarkoitetuissa tiloissa sekä asuntola, yömaja, vastaanottokeskus sekä muut vastaavat)	Kyllä	Ei
2) yleisölle avoin kuntosali, liikuntatila, sauna, kylpylä, uimahalli, maauimala ja uimaranta		
Urheiluhalli tai jäähalli	Kyllä	Kyllä
Yleisölle avoin kuntosali tai liikuntatila, jossa on enemmän kuin yksi liikuntatila	Kyllä	Kyllä
Yleisölle avoin liikuntatila, jossa on korkeintaan yksi liikuntasali	Kyllä	Ei
Yleisölle avoin sauna (pääasiallinen käyttötarkoitus)	Kyllä	Kyllä
Kylpylä, uimahalli, maauimala sekä uimaveden laa- dun hallinnasta ja direktiivin 76/160/ETY kumoami- sesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/7/EY mukainen yleisölle avoin uimaranta	Kyllä	Kyllä
Muu yleisölle avoin uimaranta	Kyllä	Ei
3) päiväkotii ja lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvän toiminnan järjestämisspaikka sekä esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukiokou- lutusta, korkeakoulutusta, taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos tai sen opetuksen järjestämisspaikka		
Päiväkotii	Kyllä	Kyllä

Eduskunnan vastaus EV 163/2021 vp

Ryhmäperhepäiväkoti siihen varatussa tilassa	Kyllä	Ei
Lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvä toiminnan järjestämisaika	Kyllä	Ei
Esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukio-opetusta ja korkeakoulutusta järjestävä oppilaitos	Kyllä	Kyllä
Taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos	Kyllä	Ei
Opetuksen järjestämisaika	Kyllä	Ei
4) jatkuvaa hoitoa antava sosiaalihuollon toimintayksikkö		
Tehostetun palveluasumisen yksikkö tai laitoshoidon antava sosiaalihuollon yksikkö	Kyllä	Kyllä
Lastensuojelulaitos	Kyllä	Kyllä
Ensi- ja turvakoti	Kyllä	Ei
5) solariumpalvelu, ihoa rikkova toiminta ja erityistä hygieniaa edellyttävä kauneushoitola		
Solariumpalvelu	Kyllä	Ei
Ihoa rikkova toiminta	Kyllä	Ei
Erityistä hygieniaa edellyttävä kauneushoitola	Kyllä	Ei
6) sellainen muu kuin 1—5 kohdassa tarkoitettu huoneisto ja laitos sekä sellaiset toiminnot, joista voi aiheutua niiden käyttäjämäärä tai luonne huomioon ottaen terveyshaittaa	Kyllä	Ei
Talousvettä toimittava laitos		
18 §:n mukainen talousvettä toimittava laitos	(Luvanvarainen 18 §:n nojalla)	Kyllä
18 a §:n mukainen talousvettä toimittava laitos, jonka toimittaman veden määrä on vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai vähintään 50 henkilön tarpeisiin	Kyllä	Kyllä
18 a §:n mukainen talousvettä toimittava laitos, jonka toimittaman veden määrä on vähemmän kuin 10 kuutiometriä vuorokaudessa ja alle 50 henkilön tarpeisiin	Kyllä	Ei

Eduskunnan vastaus EV 163/2021 vp

Muu talousveden otto ja käyttö		
18 a §:n mukainen talousveden otto omilla laitteilla käytettäväksi osana julkista tai kaupallista toimintaa	Kyllä	Ei
18 a §:n mukainen yhteisessä käytössä oleva vedenottamo tai vesisäiliö, kun vettä otetaan vedenkäyttäjien omilla laitteilla vähintään 50 henkilön tarpeisiin tai vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa	Kyllä	Ei

Helsingissä 17.11.2021

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri